

Versie:	DEFINITIEF
Datum:	17-5-2021
Classificatie:	2. Laag/Midden (bedrijfsintern)
Reden voor beleid:	Wet- en regelgeving van toepassing op PGGM
Van toepassing op:	Verbonden medewerkers
Naam manager:	Frank Schröder
Naam beheerder:	Peter Mullink
Afdeling:	Compliance
Businessunit:	IFC
Gremium dat beleid vaststelt:	EC
Datum goedgekeurd:	21-6-2021
Datum geldig tot:	1-9-2024

PGGM Gedragscode

Voor een waardevolle toekomst

Inhoudsopgave

1	Algemene bepalingen	4
2	Het voorkomen van belangenconflicten	7
3	Marktmanipulatie en Misbruik van Voorwetenschap	9
4	Nadere regelingen Verbonden personen	10
5	Externe partijen	12
6	Nalevingsbepalingen	13
7	Slotbepalingen	16
	Bijlage 1. Definities en afkortingen	17

Wij zijn PGGM en delen een aantal gezamenlijke waarden. We zijn trots op die waarden. Ze zeggen iets over onze maatschappelijke opdracht en geven richting aan ons gedrag. Onze belangrijkste waarden zijn:

- we zijn dienstbaar
- we zijn verantwoordelijk
- we zijn standvastig

Deze (kern)waarden zijn zichtbaar en voelbaar in alles wat we doen. Ons gedrag hierin bepaalt mede het succes van PGGM. PGGM ziet het als haar maatschappelijke plicht om zorgvuldig, integer en transparant te handelen. Helderheid over hoe wij met elkaar omgaan helpt daarbij. De behoefte aan een integere en transparante financiële sector wordt bovendien breed gedragen binnen de maatschappij. Toezichhouders en de wetgever sturen daar ook op aan. Dit alles vraagt om passende gedragsregels en afspraken. PGGM heeft deze gedragsregels en afspraken vastgelegd in dit document: de PGGM Gedragscode.

De PGGM Gedragscode is meer dan een set regels en instructies om het vertrouwen in PGGM en in onze dienstverlening te bewaken. De onderliggende principes en uitgangspunten in de PGGM Gedragscode bieden houvast in onze omgang met klanten, leveranciers, collega's en de samenleving in het algemeen.

Samen hebben wij de plicht om de reputatie en goede naam van PGGM hoog te houden. Mocht je vragen hebben over de uitleg van gedragsregels of daarvan afwijkend gedrag zien, dan kun je dit bespreken met je leidinggevende of collega's van de afdeling Compliance. Je kunt ook contact opnemen met de Compliance Officer via ComplianceOfficer@pggm.nl

Ik vind het belangrijk dat we met elkaar in gesprek blijven over de uitleg en naleving van onze interne afspraken.

Samen willen we bijdragen aan een sterk PGGM dat men vertrouwt. Dit vertrouwen is belangrijk voor ons als organisatie. Ik verwacht dat iedere Verbonden persoon weet wat er in de PGGM Gedragscode staat en zich hieraan houdt.

Edwin Velzel
Voorzitter Raad van Bestuur PGGM N.V.

PGGM hanteert de volgende algemene bepalingen. Deze bepalingen geven weer welk gedrag van de Verbonden persoon, zoals omschreven in de definitie in Bijlage 1, verwacht mag worden door PGGM.

(Kern) waarden PGGM

Dienstbaar, verantwoordelijk, standvastig. Deze (kern)waarden zijn zichtbaar en voelbaar in alles wat we doen, zoals in de manier waarop we omgaan met onze klanten, onze partners en elkaar, en in de diensten die we verlenen en de producten die we ontwikkelen.

Doel en uitgangspunten van deze gedragscode

Deze gedragscode (de PGGM Gedragscode) heeft als doel het handhaven van het vertrouwen in PGGM door belanghebbenden (zoals klanten, achterliggende deelnemers en pensioengerechtigden), zakelijke relaties, Verbonden personen, externe toezichthouders en de samenleving. Daarnaast staat de PGGM Gedragscode in het teken van het voorkomen van integriteitrisico's en daarmee het waarborgen van de goede naam en reputatie van PGGM. De PGGM Gedragscode stelt kaders, bevordert de transparantie rondom de gedragsregels en zorgt ervoor dat alle Verbonden personen de vastgestelde gedragsregels en daaruit voortvloeiende normen kennen en continu naleven. Met deze PGGM Gedragscode maar ook met onze gedragingen en soft controls, willen wij recht doen aan onze (kern)waarden.

Eigen verantwoordelijkheid Verbonden persoon

Alle gedragsregels, de daaruit voortvloeiende normen, nadere regelingen en procedures zoals beschreven in de PGGM Gedragscode, nemen niet weg dat de Verbonden persoon primair een eigen verantwoordelijkheid heeft om zich eerlijk en integer te gedragen.

Vertrouwelijkheid/discretie

De Verbonden persoon gaat zorgvuldig om met alle (bedrijfs-)informatie waarover hij of zij de beschikking heeft of heeft gehad. Daaronder valt niet alleen informatie over PGGM zelf, maar ook privacygevoelige gegevens van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers van klanten, informatie over klanten zoals klantmandaten, of informatie over partners van PGGM. De Verbonden persoon mag geen informatie waarvan hij of zij weet (of hoort te weten) dat die informatie vertrouwelijk is, misbruiken, delen met anderen (waaronder mede begrepen andere Verbonden personen die geen zakelijk belang hebben bij deze informatie), of voor eigen voordeel of voor anderen dan PGGM gebruiken. Bij twijfel kan de afdeling Compliance worden geraadpleegd, bijvoorbeeld via ComplianceOfficer@pggm.nl

De Verbonden persoon is buiten de uitoefening van zijn of haar werk of functie bij PGGM terughoudend bij het doen van uitspraken over bepaalde uitgevende instellingen en/of Financiële Instrumenten ten einde de schijn te voorkomen dat de Verbonden persoon over specifieke informatie zou kunnen beschikken.

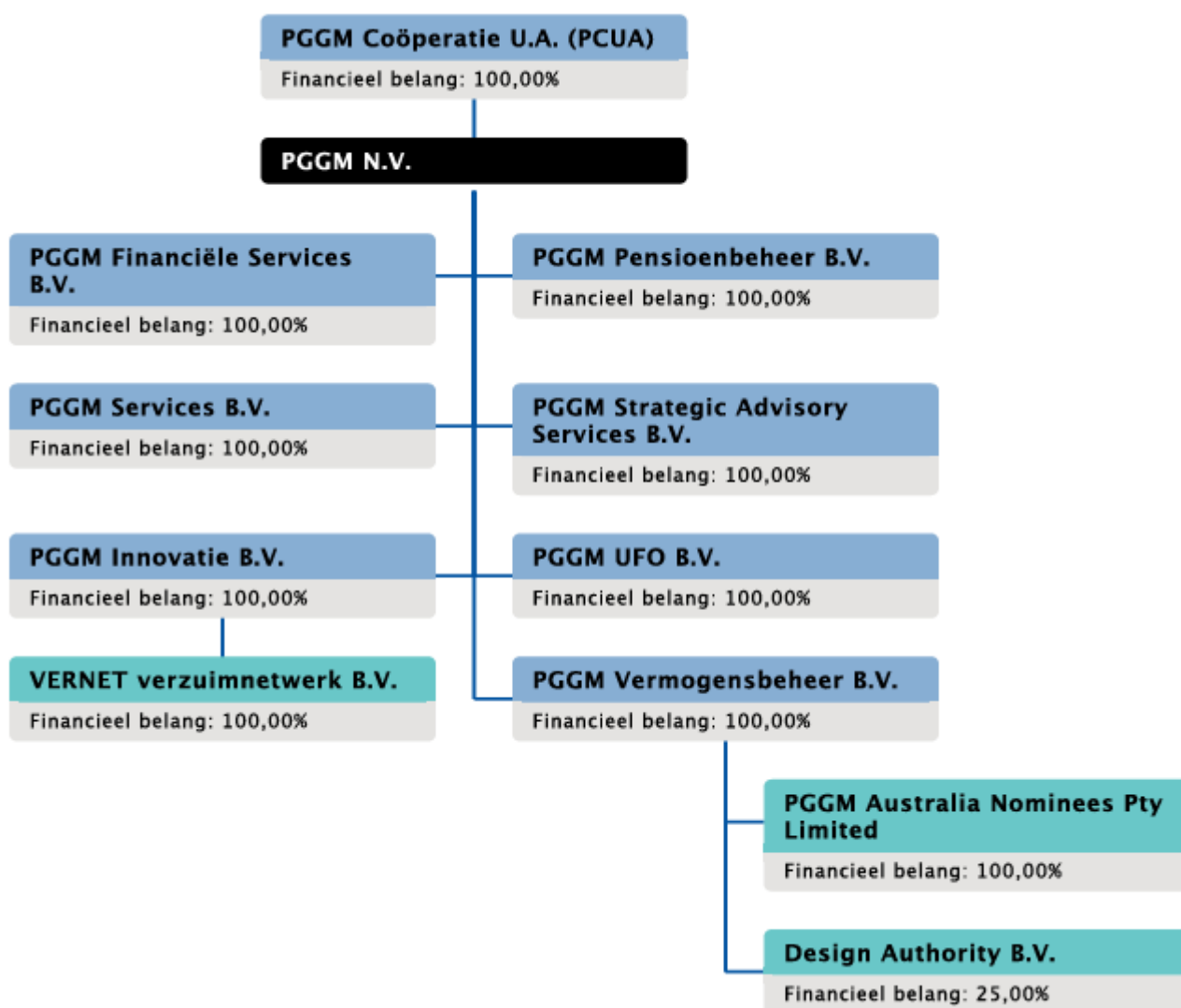
Geheimhouding

De Verbonden persoon is zowel tijdens als na de beëindiging van diens relatie met PGGM gehouden tot geheimhouding over alles wat hem of haar over PGGM, haar klanten en diens achterliggende leden, deelnemers en pensioengerechtigden, zakelijke relaties en Verbonden personen bekend is geworden en waarvan hij of zij weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die informatie vertrouwelijk is.

PGGM

Waar in deze gedragscode wordt gesproken over PGGM wordt bedoeld op zowel de organisatorische eenheid PGGM als op de juridische entiteiten. Juridisch bestaat PGGM uit PGGM Coöperatie U.A., PGGM N.V. en alle dochters binnen de PGGM Groep. Deze gedragscode ziet op zowel de organisatorische eenheid als op de juridische entiteiten.

In de figuur hieronder is een overzicht opgenomen van de rechtspersonen binnen PGGM waarop dit beleid van toepassing is.

Bedrijfsmiddelen van PGGM

Bedrijfsmiddelen die PGGM ter beschikking stelt aan Verbonden personen zijn uitsluitend bedoeld voor zakelijk gebruik tenzij een specifieke regeling met betrekking tot dit bedrijfsmiddel anders voorschrijft. De Verbonden persoon gaat zorgvuldig om met aan hem of haar ter beschikking gestelde bedrijfsmiddelen, zoals computers, mobiele telefoons, kantoorartikelen, leaseauto's, kopieermachines en toegangspassen.

Intellectueel eigendom van PGGM

Door Verbonden personen tijdens hun relatie met PGGM ontwikkeld intellectueel eigendom valt aan PGGM toe. Intellectueel eigendom dat PGGM heeft ontwikkeld of heeft laten ontwikkelen moet in overeenstemming met de voorwaarden daarvan behandeld worden. Het is niet toegestaan zonder toestemming van de leidinggevende intellectueel eigendom van PGGM voor privédoeleinden te gebruiken of met derden te delen.

Sociale integriteit en ongewenst gedrag

Ieder mens is uniek. Bij PGGM werken we op een respectvolle manier met elkaar en met anderen samen. Dat wil zeggen open en gelijkwaardig, met oog en waardering voor de ander, ongeacht nationaliteit, cultuur, geloof, sekse, geaardheid, leeftijd en gezondheid. Binnen PGGM willen wij een veilige werkomgeving. Dit betekent dat binnen PGGM geen ruimte is voor ongewenste omgangsvormen zoals discriminatie, machtsmisbruik of (seksuele) intimidatie. Tegen iedereen die zich hieraan toch schuldig maakt nemen wij maatregelen, zoals is afgesproken in de Regeling Sociale Integriteit. De Verbonden persoon kan met zijn of haar klacht terecht bij de vertrouwenspersonen binnen PGGM en de Commissie Sociale Integriteit. Zij werken onafhankelijk en dragen zorg voor emotionele opvang, werken oplossingsgericht en waarborgen de anonimiteit van de indiener van de klacht (tenzij de vertrouwenspersoon in gewetensnood komt omdat bijvoorbeeld sprake is van een strafbaar feit). De indiener van de klacht mag geen nadeel ondervinden omdat hij of zij dergelijk gedrag bespreekbaar maakt. Zie voor de nadere uitwerking de *Regeling Sociale Integriteit* die je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

PGGM hanteert een aantal nadere regelingen ter voorkoming van (de schijn van) Belangenconflicten. Deze regelingen geven een duidelijke uitleg wat PGGM in dit verband verwacht van de Verbonden persoon, en wat de Verbonden persoon op zijn of haar beurt mag verwachten van PGGM.

2.1 Belangenconflicten

Een Verbonden persoon heeft een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat zijn/haar privébelangen in conflict komen met de belangen van PGGM en/of diens klanten, dan wel dat de schijn hiervan wordt gewekt. De Verbonden persoon meldt elk (mogelijk) Belangenconflict zo spoedig mogelijk nadat deze bij de Verbonden persoon bekend is geworden. De melding kan worden gedaan aan zowel de leidinggevende of direct aan de Compliance Officer.

2.2 Zeggenschap in zakelijke relaties van PGGM

Als de Verbonden persoon en/of diens Gelieerde personen direct of indirect een belang houdt of verkrijgt van ten minste 5% van het aandelenkapitaal van een bedrijf of instelling waarmee PGGM zaken doet, ontstaat een risico op Belangenconflicten. Dat risico doet zich eveneens voor bij het verkrijgen of houden van de bevoegdheid om ten minste 5% van de stemrechten uit te oefenen. De Verbonden persoon meldt aard en omvang van deze belangen zo spoedig mogelijk bij de Compliance Officer. De Compliance Officer geeft de Verbonden persoon en diens leidinggevende advies hoe te handelen in deze situatie. Dit advies wordt samen met de melding gearchiveerd in het personeelsdossier. De afdeling Inkoop & Contractmanagement ontvangt een kopie van het advies voor in het leveranciersdossier.

2.3 PGGM leveranciers/ zakelijke dienstverleners

Verbonden personen mogen voor privédoeleinden uitsluitend gebruik maken van diensten van leveranciers en andere zakelijke dienstverleners waarmee PGGM direct of indirect zakelijke contacten onderhoudt, indien de dienst(en) tegen marktconforme voorwaarden en prijzen worden uitgevoerd.

2.4 Relatiegeschenken, uitnodigingen en giften (Provisies)

- (i) Verbonden personen gaan terughoudend en transparant om met het aannemen of verstrekken van relatiegeschenken of uitnodigingen (hierna attentie te noemen) van en aan een zakelijke relatie, om ervoor te zorgen dat ze niet in een situatie terechtkomen waarin het accepteren of geven van de attentie hun beslissing kan beïnvloeden of een belangenconflict kan veroorzaken. Attenties met een waarde van niet meer dan € 50 zijn toegestaan. Als de waarde meer dan € 50 bedraagt, zijn de Verbonden persoon en zijn leidinggevende verantwoordelijk voor het accepteren en/of geven van de attentie. De leidinggevende moet dan goedkeuring geven. Deze goedkeuring dient voorafgaand te worden verleend, maar kan bij uitzondering ook achteraf geschieden. Bij twijfel kan de Compliance Officer adviseren. Alle ontvangen of gegeven attenties dienen te worden geregistreerd in het daarvoor bestemde register via de tool in de 'Mijn HR'-omgeving.
- (ii) Provisies die van derden worden ontvangen, moeten de kwaliteit van de dienstverlening bevorderen en mogen het klantbelang niet schaden. Deze voorwaarde geldt niet alleen bij het ontvangen van een Provisie, maar ook bij het verstrekken van een Provisie aan een derde en geldt in dat geval bij alle vormen van dienstverlening.
- (iii) Uitnodigingen voor reizen, seminars, (bedrijfs-)bezoeken en andere bijeenkomsten mogen alleen worden geaccepteerd indien deze in het belang zijn van PGGM en te maken hebben met de normale functie-uitoefening. De uitnodigingen mogen alleen worden geaccepteerd als de direct leidinggevende ze heeft goedgekeurd. Deze goedkeuring dient voorafgaand te worden verleend, maar kan bij uitzondering ook achteraf geschieden. Bij twijfel adviseert de Compliance Officer. De duur van het bezoek aan het buitenland moet beperkt zijn en blijven tot wat nodig is voor het doel van de reis. De

reis- en verblijfskosten zijn voor rekening van PGGM. Bij een dergelijk bezoek aan het buitenland mag de partner niet meereizen, behalve als het doel van de reis dat vraagt en ook andere deelnemers hun partner kunnen meenemen. Terughoudendheid in het eventueel meereizen van de partner moet worden betracht, en de bijkomende kosten voor de partner zijn altijd voor eigen rekening. Zie voor de nadere uitwerking het *PGGM Reisbeleid* dat je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

Let op: Voor Verbonden personen werkzaam bij PVBV gelden nadere en deels andere regels omtrent Provisies. Zie voor de nadere uitwerking het *PGGM Provisiebeleid* dat je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

2.5 Nevenfuncties

PGGM ondersteunt dat Verbonden personen maatschappelijk actief zijn. De betrokkenheid van Verbonden personen in de vorm van in- of externe nevenwerkzaamheden kan, naast zelfontplooiing, bijdragen aan het toonaangevend werkgeverschap van PGGM. Of een nevenfunctie kan worden aanvaard of worden gecontinueerd wordt door de Compliance Officer getoetst aan drie criteria:

- de nevenfunctie is ondergeschikt aan de relatie met PGGM;
- de nevenfunctie leidt niet tot (de schijn van) een Belangenconflict; en
- de nevenfunctie levert geen reputatierisico op voor PGGM.

Zie voor de nadere uitwerking de *Regeling Nevenfuncties PGGM* die je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

2.6 Chinese Walls

PGGM kent bedrijfsonderdelen waar regelmatig informatie beschikbaar is of kan zijn die kwalificeert als Voorwetenschap of andere vertrouwelijke marktinformatie. Deze bedrijfsonderdelen zijn zowel organisatorisch, fysiek als systeemtechnisch gescheiden van de overige bedrijfsonderdelen. Verbonden personen zonder autorisatie hebben geen toegang tot deze bedrijfsonderdelen, noch tot de bedrijfsmiddelen die aan de Verbonden personen van de desbetreffende bedrijfsonderdelen ter beschikking zijn gesteld. Autorisaties worden verleend met toestemming van de Compliance Officer.

PGGM hanteert een aantal nadere regelingen ter voorkoming van Marktmanipulatie en Misbruik van Voorwetenschap. Deze regelingen geven een duidelijke uitleg over wat PGGM in dit verband verwacht van de Verbonden persoon en wat de Verbonden persoon op zijn of haar beurt mag verwachten van PGGM.

3.1 Omgaan met Voorwetenschap en andere vertrouwelijke marktinformatie

De Verbonden persoon behandelt informatie die (mogelijk) is te kwalificeren als Voorwetenschap of andere vertrouwelijke marktinformatie op een uiterst zorgvuldige wijze. De uit hoofde van de normale uitoefening van werk of functie verkregen informatie mag door de Verbonden persoon nooit worden gebruikt om een persoonlijk voordeel (proberen) te behalen. Misbruik van Voorwetenschap is bovendien strafbaar.

Een Verbonden persoon voorkomt voorts dat hij of zij buiten de uitoefening van zijn of haar werk of functie informatie over Financiële Instrumenten of uitgevende instellingen verstrekt aan een derde, teneinde (elke schijn) te voorkomen dat Voorwetenschap of andere vertrouwelijke marktinformatie wordt gedeeld waarmee deze derde een voordeel zou kunnen behalen.

3.2 Privé- transacties en PGGM Insiderregeling

Het is een Verbonden persoon toegestaan Privé- transacties te (laten) verrichten, vooropgesteld dat er geen sprake is van Misbruik van Voorwetenschap of Marktmanipulatie. Evenmin mag daarbij sprake zijn van misbruik of ongeoorloofde bekendmaking van andere vertrouwelijke marktinformatie waarover de Verbonden persoon uit hoofde van zijn of haar werk of functie bij PGGM is komen te beschikken.

Het is niet toegestaan om binnen 24 uur tegengestelde transacties te verrichten in Financiële Instrumenten van dezelfde uitgevende instelling. Dit betekent dat een transactie gericht op de aanschaf of vergroting van een positie in een Financieel Instrument niet binnen 24 uur gevolgd mag worden door een transactie die als doel heeft een vermindering van die positie en vice versa. Vorenstaande beperking geldt niet voor Toegestane transacties en Instrumenten.

Indien een Verbonden persoon is aangewezen als insider gelden additionele beperkingen met betrekking tot het (laten) verrichten van Privé- transacties, zoals volgt uit de PGGM Insiderregeling. De PGGM Insiderregeling geldt voor iedere insider en wordt aan de Verbonden persoon ter beschikking gesteld nadat deze als insider is aangewezen. Zie voor de nadere uitwerking de *PGGM Insiderregeling* die je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

3.3 Melden van Voorwetenschap of andere vertrouwelijke marktinformatie

Een Verbonden persoon die niet als insider is aangewezen, maar over Voorwetenschap of andere vertrouwelijke marktinformatie komt te beschikken, rapporteert dit zo spoedig mogelijk aan de Compliance Officer. De Compliance Officer laat de Verbonden persoon direct weten of hij of zij als gevolg daarvan als insider wordt aangemerkt en daarmee de PGGM Insiderregeling op die Verbonden persoon van toepassing wordt.

3.4 Melden vermoeden Marktmanipulatie en Misbruik van Voorwetenschap

Iedere Verbonden persoon die een redelijk vermoeden heeft dat een andere Verbonden persoon, (diens) Gelieerde persoon of klant van PGGM zich schuldig maakt of heeft gemaakt aan Marktmanipulatie en/of Misbruik van Voorwetenschap meldt dit direct aan de Compliance Officer.

PGGM hanteert onderliggend aan de PGGM Gedragscode een aantal nadere regelingen. Deze regelingen geven een duidelijke uitleg wat in dit verband verwacht wordt van de Verbonden persoon en wat de Verbonden persoon op zijn of haar beurt mag verwachten van PGGM.

4.1 Klokkenluiderregeling

Binnen PGGM vinden we openheid en transparantie zeer belangrijk. Toch kan het gebeuren dat er (potentiële) misstanden zijn die een Verbonden persoon niet aan zijn of haar leidinggevende durft te melden, dan wel melding doet waarop de leidinggevende geen actie onderneemt. Voor misstanden die de Verbonden persoon niet aan de leidinggevende durft te melden of waarbij de leidinggevende geen actie onderneemt, geldt een klokkenluiderregeling. Deze regeling is er om mogelijke misstanden te melden en daarbij de melder van een (potentiële) misstand te beschermen. In dat kader kan er door de klokkenluider een interne melding worden gedaan aan de Reporting Officer en, in voorkomende gevallen, een externe derde. Zie voor de nadere uitwerking de *PGGM Klokkenluiderregeling* die je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

4.2 Pre-employment screening

De PGGM (kern)waarden zijn ook aanwezig in de arbeids- of dienstenrelatie tussen PGGM als werkgever of opdrachtgever en de Verbonden personen. PGGM laat deze kernwaarden ook een belangrijke rol spelen in het personeelsbeleid en de werving- & selectieprocedures. Dit gebeurt onder meer door middel van een pre-employment screening. Zie voor de nadere uitwerking het *PGGM Screeningbeleid* dat je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

4.3 Protocol privacy e-mail en internetgebruik

Voor al het e-mail- en internetverkeer geldt dat de informatie, bezittingen en reputatie van PGGM gewaarborgd moeten blijven. Dit betekent niet alleen dat de Verbonden persoon toegang heeft tot e-mail en het internet, maar ook dat de gegevens die via e-mail en internet worden verspreid voor veel personen toegankelijk zijn. E-mail en internet worden slechts voor zakelijke doeleinden gebruikt. Het is niet toegestaan deze middelen te gebruiken voor handelingen die in strijd zijn met de wet, de goede zeden en de openbare orde. Zie voor de nadere uitwerking het *Protocol privacy e-mail en internetgebruik* dat je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

4.4 Social media

PGGM wil de Verbonden personen uitnodigen om op een prettige en veilige manier aan social media deel te nemen. Activiteiten op social media zijn per definitie persoonlijk. PGGM respecteert de vrijheid van meningsuiting van al haar Verbonden personen, maar vindt het belangrijk dat er richtlijnen zijn omtrent het gebruik hiervan. Om de reputatie van PGGM te waarborgen heeft PGGM acht gouden richtlijnen voor het gebruik van social media opgesteld. Zie voor de nadere uitwerking de *Richtlijnen voor het gebruik van social media voor medewerkers van PGGM*.

Het informatiebeveiligingsbeleid PGGM gaat over het nemen en onderhouden van een samenhangend pakket maatregelen om de betrouwbaarheid (beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid en controleerbaarheid) van de informatievoorziening te garanderen. De informatievoorziening omvat gegevens, apparatuur, programmatuur, procedures en mensen. Zie voor de nadere uitwerking het *Informatiebeveiligingsbeleid PGGM* dat je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

4.5 Informatiebeveiligingsregels

Iedereen die bij PGGM werkt en gebruikmaakt van ICT-middelen die PGGM beschikbaar stelt maakt zich de daarvoor geldende regels eigen en houdt zich daaraan. Deze regels zijn bedoeld om zo efficiënt en effectief mogelijk om te gaan met deze ICT-middelen en tegelijkertijd de risico's bij het gebruik daarvan zo veel mogelijk te verminderen. De gebruiksregels bestaan uit gedragsregels en uit gebruiksinstructies. Zie voor de nadere uitwerking de *PGGM informatiebeveiligingsregels* die je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

4.6 Privacy

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is sinds 25 mei 2018 van toepassing. PGGM hecht waarde aan het correct omgaan met persoonsgegevens en wil compliant zijn met privacyregelgeving. De verwerking van persoonsgegevens binnen PGGM gebeurt onder verantwoordelijkheid van de RvB PGGM. De Verbonden persoon dient zich te houden aan het door PGGM opgestelde beleid ten aanzien van Privacy. Zie voor de nadere uitwerking het *Privacybeleid PGGM* dat je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

5.1 Uitbesteding werkzaamheden

PGGM hanteert als uitgangspunt dat aan haar verbonden externe partijen eveneens over een gedragscode beschikken. De afdeling Inkoop & Contractmanagement legt dit in het inkoopcontract van PGGM vast.

5.2 Samenwerking met PGGM klanten

In de samenwerking met onze institutionele klanten wordt door de Compliance Officer getoetst of de PGGM Gedragscode minimaal gelijkwaardig is aan die van de institutionele klanten.

6.1 De Compliance Officer

De RvB PGGM (via het EC PGGM) benoemt de Compliance Officer en heeft de bevoegdheid deze van zijn/haar functie te ontheffen. De Compliance Officer vervult een onafhankelijke functie. Het EC PGGM legt de taken en bevoegdheden van de Compliance Officer schriftelijk vast en garandeert dat de Compliance Officer voldoende bevoegdheden heeft voor het uitoefenen van zijn/haar functie.

6.2 Taken Compliance Officer

In het kader van de PGGM Gedragscode en de PGGM Insiderregeling is de Compliance Officer verantwoordelijk voor:

- het toezicht op de correcte naleving van de PGGM Gedragscode;
- het uitvoeren van reguliere controles; en
- het onder de aandacht brengen van de PGGM Gedragscode bij Verbonden personen.

6.3 Persoonsgericht onderzoek

De Verbonden persoon onderschrijft dat de Compliance Officer bevoegd is een onderzoek in te (doen) stellen als sprake is van een vermoedelijke schending van bepalingen van deze PGGM Gedragscode. Dit onderzoek mag alleen plaatsvinden als het vermoeden op redelijke grond is gebaseerd en het vermoeden gemotiveerd aan de Verbonden persoon kenbaar is gemaakt. Van dit laatste kan echter worden afgeweken indien de aard van het vermoeden zich daartegen verzet. Indien een onderzoek wordt uitgevoerd, verstrekt de Verbonden persoon aan de Compliance Officer desgevraagd alle relevante informatie.

De Compliance Officer rapporteert schriftelijk aan de Chief Financial & Risk Officer van PGGM over de uitkomst van het onderzoek. Voordat de Compliance Officer rapporteert over de voorlopige uitkomst van het onderzoek krijgt de Verbonden persoon - in het kader van hoor en wederhoor - inzage in het concept- onderzoeksrapport en krijgt de Verbonden persoon de gelegenheid hierop schriftelijk te reageren. De reactie van de Verbonden persoon wordt aan het onderzoeksrapport toegevoegd. De Chief Financial & Risk Officer van PGGM stelt vervolgens een comité samen (waarin alle relevante expertises zullen zijn vertegenwoordigd) dat de uitkomst van het onderzoek bespreekt en het EC adviseert over te nemen maatregelen.

6.4 Betrokkenen bij persoonsgericht onderzoek

Een melding over (vermoeden van) misstanden, zoals fraude of Misbruik van Voorwetenschap, komt schriftelijk of mondeling binnen bij de Compliance Officer. In geval van fraude wordt de Corporate Security Officer betrokken en in geval van schending van de PGGM Gedragscode door een Verbonden Persoon wordt de Compliance Officer betrokken. Zie voor de nadere uitwerking het *Corporate beleid incidenten bijlage II: persoonsgericht onderzoek* dat je kunt terugvinden op de PGGM beleidssite.

6.5 Sancties

Als een Verbonden persoon in strijd met de PGGM Gedragscode handelt, wordt dit over het algemeen beschouwd als een ernstige inbreuk op het vertrouwen dat PGGM in de Verbonden persoon stelt. Dit kan leiden tot één of meer van de volgende sancties door het EC PGGM (een en ander afhankelijk van: de ernst van de overtreding, de mate van verwijtbaarheid en aard van de relatie tussen PGGM en de desbetreffende Verbonden persoon): een waarschuwing, overplaatsing, schorsing, en/of andere disciplinaire of arbeidsrechtelijke maatregelen. Ontslag op staande voet behoort daar ook toe. Daarnaast behoudt PGGM zich het recht voor om eventuele schade te verhalen op de Verbonden persoon.

Een inbreuk op de PGGM Gedragscode kan er tevens toe leiden dat aangifte wordt gedaan bij politie en/of justitie en/of melding bij het Dutch Securities Institute (DSI) en/of de Financial Intelligence Unit – Nederland (FIU). Voor het geval de inbreuk op de PGGM Gedragscode moet worden aangemerkt als een Incident, dan dient dit te worden gemeld aan de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en/of De Nederlandsche Bank.

Als een lid van de RvB PGGM in strijd met de PGGM Gedragscode handelt, is de voorzitter van de RvC PGGM bevoegd passende acties te ondernemen. Als de voorzitter van de RvC PGGM in strijd met de Gedragscode PGGM handelt, is de voorzitter van het Coöperatiebestuur bevoegd passende acties te ondernemen. Indien de voorzitter van het Coöperatiebestuur in strijd met de PGGM Gedragscode handelt, is de plaatsvervangend voorzitter van het Coöperatiebestuur bevoegd passende acties te ondernemen na overleg met de Compliance Officer.

6.6 Advies Compliance Officer

De Compliance Officer adviseert, gevraagd én ongevraagd, Verbonden personen over de uitleg en toepassing van de bepalingen die zijn opgenomen in deze PGGM Gedragscode.

6.7 Rapportage Compliance Officer

De Compliance Officer rapporteert rechtstreeks aan de Chief Financial & Risk Officer van PGGM. Over de naleving van de PGGM Gedragscode door Verbonden personen, eventuele inbreuken, onderzoeken en beheersmaatregelen. Daarnaast heeft de Compliance Officer periodiek overleg met de Chief Executive Officer van PGGM en de Auditcommissie PGGM.

6.8 Geheimhouding

De leden van de RvB PGGM, de Compliance Officer en de Auditcommissie PGGM houden informatie die Verbonden personen of derden hebben verstrekt in het kader van de PGGM Gedragscode geheim. Deze geheimhouding kan uitsluitend worden doorbroken als wet- en regelgeving dit vereist of als de betrokken Verbonden persoon en/of de betrokken derde(n) daarvoor voorafgaand schriftelijk toestemming heeft/hebben gegeven.

6.9 Vastlegging door het EC PGGM

Het EC PGGM legt vast welke acties zijn ondernomen naar aanleiding van de bevindingen van de Compliance Officer in het kader van een persoonsgericht onderzoek, en rapporteert deze aan de Auditcommissie PGGM.

6.10 Auditcommissie PGGM

De Auditcommissie PGGM houdt toezicht op de naleving van de PGGM Gedragscode en op de werkzaamheden die de Compliance Officer heeft uitgevoerd. De Auditcommissie PGGM houdt ook toezicht op het naleven van de PGGM Gedragscode door de Compliance Officer.

6.11 Overeenkomst en jaarlijkse verklaring van naleving

Iedere Verbonden persoon gaat een schriftelijke overeenkomst met PGGM aan waarin hij of zij bevestigt de PGGM Gedragscode strikt na te zullen leven. Jaarlijks wordt een nalevingsverklaring ondertekend door de Verbonden personen.

6.12 Advies en bezwaar

Als een Verbonden persoon twijfelt over de uitleg of de toepassing van bepalingen in de PGGM Gedragscode, dient hij of zij advies in te winnen van de Compliance Officer. De Compliance Officer is bevoegd een uitspraak te doen die voor de Verbonden persoon bindend is. Tegen de uitspraak van de Compliance Officer kan de Verbonden persoon bezwaar maken bij de Chief Financial & Risk Officer van PGGM, of bij een beroepsorgaan dat daarvoor is aangewezen. Het maken van bezwaar heeft geen schorsende werking voor het besluit van de Compliance Officer.

Als een lid van het EC PGGM bezwaar wil maken tegen een uitspraak van de Compliance Officer kan hij of zij zich wenden tot de voorzitter van de RvC PGGM. Als een lid van de RvC PGGM bezwaar wil maken tegen een uitspraak van de Compliance Officer kan hij of zij zich wenden tot de voorzitter van het Coöperatiebestuur. Indien de voorzitter van het Coöperatiebestuur bezwaar wil maken tegen een uitspraak van de Compliance Officer kan hij of zij zich wenden tot de plaatsvervangend voorzitter van het Coöperatiebestuur.

6.13 Klachten

Voor het indienen van een klacht over het niet naleven van deze PGGM Gedragscode door PGGM, kan een Verbonden persoon zich wenden tot de Compliance Officer. Als de klacht over de Compliance Officer gaat, kan men zich wenden tot de Chief Financial & Risk Officer van PGGM.

6.14 Onvoorziene gevallen

In gevallen die niet in de PGGM Gedragscode staan beschreven, beslist de RvB PGGM na overleg met de Compliance Officer. Als een lid van het EC PGGM de Verbonden persoon is op wie het betreffende geval van toepassing is, is de voorzitter van de RvB PGGM degene die hierin beslist. Als een lid van de RvB de verbonden persoon is op wie het betreffende geval van toepassing is, is het de RvC die hierin beslist. Als een lid van de RvC PGGM de Verbonden persoon is op wie het betreffende geval van toepassing is, is de voorzitter van de RvC PGGM degene die hierin beslist.

Wijzigingen

Het EC PGGM is te allen tijde bevoegd deze PGGM Gedragscode en nadere regelingen met instemming van de PGGM ondernemingsraad te wijzigen.

Inwerkingtreding

Deze PGGM Gedragscode treedt in werking op 1 september 2021 en vervangt de PGGM Gedragscode, versie januari 2015.

Meer informatie en vragen

Voor meer informatie en vragen, stuur je een e-mail naar: ComplianceOfficer@pggm.nl

In deze PGGM Gedragscode hebben de hiernavolgende definities en afkortingen de hiernavolgende betekenis:

Auditcommissie PGGM

De Auditcommissie PGGM is een commissie van de RvC van PGGM N.V. De Auditcommissie richt zich op het toezicht op de RvB PGGM en bereidt de besluitvorming van de RvC PGGM voor.

Belangenconflict

Een omstandigheid waarin persoonlijke belangen van een Verbonden persoon (waaronder mede begrepen de belangen van diens Gelieerde personen) botsen, of kunnen botsen, met de belangen van PGGM en/of diens klanten, dan wel een omstandigheid waarin de belangen van PGGM en/of haar klanten niet optimaal worden bediend.

Compliance Officer

De functionaris die door de RvB PGGM (via het EC PGGM) als compliance officer is benoemd. De Compliance Officer is verantwoordelijk voor het toezicht op onder andere het naleven van de PGGM Gedragscode door Verbonden personen.

Coöperatiebestuur

Het bestuur van PGGM Coöperatie U.A.

EC PGGM

Het executive committee van PGGM N.V. Het EC PGGM is belast met het dagelijks bestuur van PGGM

Financieel Instrument

Een financieel instrument als gedefinieerd in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht, waaronder aandelen, obligaties, deelnemingsrechten in beleggingsfondsen, opties, futures en derivatencontracten.

Functionaris Gegevensbescherming (FG)

De FG is onafhankelijk en geeft een onafhankelijk oordeel over de naleving van de wettelijke vereisten ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens (AVG). De FG is formeel aanspreekpunt voor de diverse betrokkenen (waaronder de Verbonden persoon) voor het kunnen uitoefenen van hun wettelijke rechten (transparante informatie, inzage, rectificatie en wissing, vergetelheid, beperking van de verwerking, dataportabiliteit en bezwaar tegen profiling). De FG is ook adviseur met betrekking tot privacy vraagstukken. De functie van FG is binnen PGGM neergelegd binnen de afdeling Risk & Compliance.

Gelieerde persoon/ personen

- echtgenoot, echtgenote of partner van de Verbonden persoon;
- een ten laste van de Verbonden persoon komend thuiswonend kind;
- een ander persoon die tot hetzelfde duurzame huishouden als de Verbonden persoon behoort; en
- rechtspersonen of personenvennootschappen waarover de Verbonden persoon direct of indirect leiding of zeggenschap kan uitoefenen, of waarvan de economische belangen feitelijk gelijkwaardig zijn aan die van de Verbonden persoon.

Handel met Voorwetenschap

De term "Handel met Voorwetenschap" heeft de betekenis die daaraan is toegekend in artikel 8 van de Verordening marktmisbruik. Handel met Voorwetenschap doet zich voor wanneer een persoon die over Voorwetenschap beschikt die informatie gebruikt om, voor eigen rekening of voor rekening van derden, rechtstreeks of middellijk Financiële Instrumenten te verwerven of te vervreemden waarop die informatie betrekking heeft. Het gebruik van Voorwetenschap door het annuleren of aanpassen van een order met betrekking tot een Financieel Instrument waarop de informatie betrekking heeft terwijl de order werd geplaatst voordat de persoon over de Voorwetenschap beschikte, wordt eveneens als Handel met Voorwetenschap beschouwd.

Incident

Een incident is een gedraging of gebeurtenis die een ernstig gevaar vormt voor de integere uitoefening van het bedrijf van PGGM en kan betrekking hebben op onder meer:

- de kwaliteit en/of continuïteit van de reguliere dienstverlening;
- het voldoen aan relevante wet- en regelgeving;
- het imago; en/of
- het financieel resultaat.

Integriteitrisico

Gevaar voor de aantasting van de reputatie, bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen of resultaat van PGGM onder meer door een ontoereikende naleving van wet- of regelgeving.

Marktmanipulatie

De term "Marktmanipulatie" heeft de betekenis die daaraan is toegekend in artikel 12 van de Verordening marktmisbruik en omvat in elk geval de volgende activiteiten:

- Het aangaan van een transactie, het plaatsen van een handelsorder of elke andere gedraging:
 - (i) die daadwerkelijk of waarschijnlijk onjuiste of misleidende signalen afgeeft met betrekking tot het aanbod van, de vraag naar of de koers van een Financieel Instrument; of
 - (ii) die de koers van een of meer Financiële Instrumenten daadwerkelijk of waarschijnlijk op een abnormaal of kunstmatig niveau brengt.
- Het aangaan van een transactie, het plaatsen van een handelsorder of iedere andere activiteit of gedraging met gevolgen of waarschijnlijke gevolgen voor de koers van een of meer Financiële Instrumenten, waarbij gebruik wordt gemaakt van een kunstgreep of enigerlei andere vorm van bedrog of misleiding.
- De verspreiding van informatie, via de media, met inbegrip van internet, of via andere kanalen, waardoor daadwerkelijk of waarschijnlijk onjuiste of misleidende signalen worden afgegeven met betrekking tot het aanbod van, de vraag naar of de koers van een Financieel Instrument, of de koers van een of meer Financiële Instrumenten daadwerkelijk of waarschijnlijk op een abnormaal of kunstmatig niveau wordt gebracht, met inbegrip van de verspreiding van geruchten wanneer de persoon die de informatie verspreidde, wist of had moeten weten dat de informatie onjuist of misleidend was.
- De verspreiding van onjuiste of misleidende informatie of de verspreiding van onjuiste of misleidende input in verband met een benchmark wanneer de persoon die de informatie of de input verspreidde, wist of had moeten weten dat de informatie onjuist of misleidend was, of enigerlei andere gedraging waardoor de berekening van een benchmark wordt gemanipuleerd.

Misbruik van Voorwetenschap

Er is sprake van "Misbruik van Voorwetenschap" indien een persoon:

- (i) Handelt met Voorwetenschap of tracht te Handelen met Voorwetenschap; of
- (ii) een derde (al dan niet in de privésfeer) aanraadt of ertoe aanzet te Handelen met Voorwetenschap; of
- (iii) Voorwetenschap wederrechtelijk met derden (al dan niet in de privésfeer) deelt.

PGGM

Afhankelijk van de context, gezamenlijk of individueel:

- PGGM Coöperatie U.A.;
- PGGM N.V.; en/of
- de dochtervennootschappen van PGGM N.V. en in voorkomend geval diens dochtervennootschappen.

PGGM Groep

PGGM Coöperatie U.A., PGGM N.V. en alle aan deze juridische entiteiten gelieerde vennootschappen.

Provisie

Een provisie is een beloning of vergoeding, in welke vorm dan ook, voor het bemiddelen of adviseren ter zake van een financieel product of het verlenen van een beleggingsdienst of nevendienst. Gelet op de ruime definitie van provisie in artikel 1:1 Wet op het financieel toezicht zal een ontvangen vergoeding al snel kwalificeren als provisie. De beloning of vergoeding kan bestaan uit geld, maar ook uit een niet-geldelijke beloning of vergoeding. Ook gratis verstrekte analistenrapporten, applicaties, seminars of trainingen vallen in beginsel onder de definitie van provisies.

Privé-transactie

Een transactie in een Financieel Instrument door of in naam van een Verbonden persoon, waarbij:

- de Verbonden persoon niet handelt in de normale uitoefening van zijn/haar werk of functie; of
- de transactie wordt verricht voor rekening van de Verbonden persoon; of
- de transactie wordt verricht voor rekening van een Gelieerde persoon; of
- de transactie wordt verricht voor rekening van een persoon wiens relatie met de Verbonden persoon van dien aard is dat de Verbonden persoon een direct of indirect wezenlijk belang heeft bij het resultaat van de transactie (afgezien van een provisie voor de uitvoering van de transactie).

PVBV

PGGM Vermogensbeheer B.V., een 100% dochter van PGGM N.V.

RvB PGGM

De raad van bestuur van PGGM N.V. De RVB PGGM is verantwoordelijk voor het vaststellen en uitvoeren van het beleid van PGGM N.V.

RvC PGGM

De raad van commissarissen van PGGM N.V. De RvC PGGM heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de RvB PGGM en op de algemene gang van zaken betreffende PGGM N.V. en de met haar verbonden onderneming.

Vrijgestelde transacties of instrumenten

- Obligaties uitgegeven door de staat, andere overheden en soortgelijke papieren en overige financiële instrumenten op deze obligaties en soortgelijke papieren;
- Participaties in open-end beleggingsinstellingen en semi open-end beleggingsinstellingen al dan niet beursgenoteerd en overige financiële instrumenten op deze beleggingsinstellingen, mits de Insider geen bestuurs- of beheersfunctie vervult bij de betreffende beleggingsinstelling;
- Opties, futures, swaps, termijn- of andere derivatencontracten die betrekking hebben op valuta of grondstoffen;
- Indexfondsen en overige Financiële Instrumenten op indexen (bijvoorbeeld opties op de AEX-index), mits de Insider geen invloed heeft op het beleggingsbeleid van de beleggingsinstelling en/of het indexfonds;
- Geldmarktinstrumenten;
- Afgeleide instrumenten voor overdracht van kredietrisico;
- Transacties in Financiële Instrumenten ten behoeve van kapitaalopbouw voor pensioen, hypotheek, of soortgelijke voorzieningen, mits:
 - (i) de Insider geen invloed heeft op, noch voorafgaande kennis verkrijgt over, het gevoerde onderliggende beleggingsbeleid en de te maken beleggingskeuzes door de beheerder of uitvoerder; en
 - (ii) de onder (i) opgenomen voorwaarde expliciet is opgenomen in de beheerovereenkomst of blijkt uit de algemene voorwaarden
- Beleggingen in crypto currency (zoals Bitcoin)
- Beleggingen via crowdfunding platforms
- Beleggingen in Business Development Companies (BDCs)

Verbonden persoon/personen

- alle leden van alle besturen, directies, management teams, executive committees en raden van commissarissen van PGGM;
- Werknemers; en
- andere door de Compliance Officer aan te wijzen personen.

Verordening marktmisbruik

Verordening (EU) Nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik.

Voorwetenschap

De term "Voorwetenschap" heeft de betekenis die daaraan is toegekend in artikel 7 van de Verordening marktmisbruik. Voorwetenschap omvat informatie die niet openbaar is gemaakt, die concreet is en die direct of indirect betrekking heeft op een of meer uitgevende instellingen of op een of meer Financiële Instrumenten en die, indien zij openbaar zou worden gemaakt, een significante invloed zou kunnen hebben op de koers van deze Financiële Instrumenten of daarvan afgeleide Financiële Instrumenten.

Werknemer

Iedereen die op basis van een arbeidsovereenkomst (al dan niet voor bepaalde tijd) of overeenkomst tot opdracht met PGGM werkzaamheden bij of ten behoeve van PGGM verricht. Hieronder vallen tevens uitzendkrachten, gedetacheerden, trainees, stagiaires, interimkrachten en externen.